

HÍRLEVÉL

Egyházmegyei Katolikus Iskolák Főhatósága

ADVENT ÚRJÖVET

*"Örüljete az Úrban szünte-
nül: újra csak azt mondom,
örüljete, az Úr közel van!"*

Szent Pál mondja ezeket a mondatokat az első keresztényeknek, a filippi híveknek. De nem kellett őket különösebben biztatni; valóban várták Krisztus eljövetelét. Várakoztak Krisztusra, aki végre, majd megvalósítja az emberiség ősi álmát: az igazi kapcsolatot Istennel. Egyszóval a filippiek Úrjövetségben, Adventben éltek, akárcsak a mostani hetekben mi is. Az ő úrjövétükre tehát az öröm, a bűnbánat és a feszült várakozás a jellemző. És a miénk? Öröm? Inkább gondokat jelent az Advent a karácsonyi nagy bevásárlás miatt. Azzal nyugtatjuk magunkat, hogy majd örülünk szenteste. Aztán majd elég, hogy valami aprócska dolog közbejőjön szenteste, s máris nem örülünk... Mérhettelenül eltávolodtunk az eszménytől. Ma életünkben az Advent arról szól, hogy "megdolgozunk" a karácsonyi pihenőért.

Az Adventben a NAGY TALÁLKOZÁS-ra kell készülni. Találkozásra a gyermek Jézussal, akivel elkezdődik a kapcsolat, s a dicsőségesen érkező Krisztussal, akivel beteljesül a kapcsolat.

Az első keresztények lelkesedéssel várták – nap, mint nap – Krisztus második eljövetelét. A mi életünk viszont azt mutatja: megfeledkeztünk arról, hogy nem élünk örökké a földön. Az Advent alkalom arra, hogy tudatosítsuk: egész életünk Advent - úrjövét, amikor az Úr bármikor eljöhet, s jaj azoknak akiket nem talál készen. Ha érzed, hogy nálad valami nincs rendben, ha érzed, hogyha Krisztus most jönne el, akkor igencsak pirulnod kellene, akkor kérdezd csak meg Keresztelő Jánost az öt hallgatókkal együtt: *"Mit tegyünk?" "Ne követeljete többet, mint amennyi meg van szabva."* „Ne zsarnokoskodjatok, ne bántsatok senkit, hanem elégedjete meg zsoldotokkal.” Figyelted?! Nem azt mondja: reggeltől estig imádkozz, gyónj meg csak úgy, vegyél minél több ajándékot, hanem szívből jövő, igazságos tetteket, jócselekedeteket vár. Krisztus második eljövetelekor azt kéri számon, hogy: *"Éhes voltam, és adtatok ennem. Szomjas voltam, és adtatok innom. Idegen voltam, és befogadtatok. Nem volt ruhám, és felruháztatok. Beteg voltam, és meglátogattatok. Börtönben voltam, és fölkerestetek. - Amit e legkisebb testvéreim közül egygyel is tettetek, velem tettétek."*

Szép készülődést Tibor atya

Ébredj ember mély álmodból!

Advent, rórate misék, csípős hajnalok. Hetente eggyel több gyertya ég a koszorún. A külsőségek a fényről, a közeledő világosságról, a szeretetről valának. És a szívünk? Valóban akarunk növekedni? Kilépni a megszokott, megkopott jóból? Akarunk friss levegőt engedni életünkbe, a Szentlélek fuvallatát, örömét?

Sík Sándor így imádkozik egyik versében: *„Ne engedj megállni az ostoba van-nál, s nem vágni többre kis mái magamnál?”*

Ebben az adventben kérjük az Urat, ajándékozzon meg minket szent nyugtalansággal, segítsen, hogy mindennap egy kicsit többre vágyódjunk, egy mosollyal, egy kézfogással, egy parányi szeretet gesztussal többre! S ha ez a várakozás mindannyiunk szívét kitágítja, karácsonyra lesz hely a megszülető Kisded számára.

Mint forró sóhaj,
Elhaló bús jaj
Kél halk énekünk.
Sötétben járunk,
Hajnalra várunk:
Jöjj el, Istenünk!

Választott néped
Így sírt föl Érted,
Nyögve bús igát.
Összülők lelke
Várta, epedte
Isten egy Fiát.

A bűn úr most is;
Gyötör is, foszt is.
Sír a jó feléd:
Mikor jössz végre
Kitűzni égred
Győzelmed jelét?

Jöjj, a bűn éget,
Jöjj, várunk téged,
Jézus, Istenünk!
Isteni gyermek,
Ó, hozz kegyelmet,
Hozz békét nekünk!

Az advent bűnbánati idő: a leborulás, a bűnbeismerés és a megújulás ideje. Így válik az öröm idejévé. Imádkozzuk át és újítsuk meg jó elhatározásainkat! Kegyelem lesz a családjainkban, ha több időt szentelünk a közös imára, gyertyagyújtásra, házaspári beszélgetésre. Ez az idő alkalmas lehet egy elmulasztott levél megírására, egy megszakadt kapcsolat újraélesztésére, egy bántó szó megbocsátására is. Segíthet még:

- *családban, kiscsoportban az adventi jótettek közös megbeszélése, - hetente legalább egy hajnali szentmise, szentséglátogatás, - a szentgyónás – a bűnbánat és megújulás szentsége, - minden nap valami önmegtagadás vállalása: lemondás a tévéről, számítógépről, édességről, - hetente egy konkrét elhatározás a következők szerint:*

A LÉLEK NYUGALMA

Ebben az elmélkedésben a lélek nyugtalanságáról, az ebből fakadó hajszoltságról lesz szó. Arról, hogy hogyan lehet eljutni a belső békéig. *Johannes Cassianus* szentéletű szerzetes írásait hívjuk segítségül. Az egyiptomi szerzetesek tanítása című művében beszél a nyolc főbűnről és az ellenük való gyógyszeréről. Megdöbbenően józan, amit ezekről a főbűnökről, bűnforrásokról, terhekről vagy mai szóval kényszerekről ír. Mi ez a nyolc teher? Mi ez a nyolc bűnforrás az életünkben?

1, Az evés és az ivás kényszere.

2, A test zabolátlansága.

3, A pénzsóvárság, az anyagi bírvágy.

4, A düh.

5, A rezignáció, a borúlátás, a depresszió.

6, Az akédia, a csömör, a kö-zöny, a kedvetlenség, a lanyhaság.

7, Az érvényesülési vágy, a dicsvágy.

8, A gőg, a nagyképűség.

Ezeknek a kényszereknek az a célja, hogy az embert teljesen tönkretegyék. A zabolátlanság és a mértéktelenség által az Istenben való biztonságát teljesen az esetlegességbe, a bizonytalanba taszítsák. Szerinte ezek ellen-szere, ha az ima és erények gyakorlása által a szeretet teljességére jutunk.

Mindezt az egyházatyák, a sivatagi, a szent írók, a szentek írásai Jézus példájára alapozzák. Jézusnál a munka és az ima, a tevékenység és az Atyával való mély kapcsolat egységben volt. Az Atyával való bensőséges kapcsolatából származott minden cselekedete. *„Az én eledelem az, hogy annak akaratát tegyem, aki küldött engem, és hogy elvégezzem a művét.”* (Jn 4,34) – mondja

a tanítványainak. Mindent átbeszél a csendben, az Atyával kettesben töltött időben. Mit kell tennie, hogyan kell tennie, hogyan kell cselekednie. Ezt az egységet, az ima és az erények, az ima és a jó cselekedetek, az ima és a munka egységét viszi tovább az Egyház hagyománya mind a mai napig. Ennek a megbontásából fakadnak azok a bűnök, terhek, kényszerek, amelyeket felsoroltam.

Ezek közül a legfontosabb a hatodik. Johannes Cassianus akédiának, csömörnek, lanyha-

ságnak, közönynek, kedvetlenségnek nevezte.

Szerinte ez hatással van az összes többi kényszerre, sőt valahol ebből forrásozik a többi, és kölcsönhatásban vannak egymással.

Ezt írja: *„Ha az akédia démona egyszer a boldogtalan lélekben szállást nyer, akkor ellenérzése lesz a hely iránt, ami az ő szokásos élettere. Arra indítja, hogy a hozzá közel álló, vagy a távol élő embereket megvesse. Társaságukban úgy érzi, hogy képtelen lelki gyümölcsöket teremni. Szerinte terméketlen az a hely, ahol most él. A távollévőket dicséri, ezek itt lélektelenek, elviselhetetlenek, azok pedig igazi lelki kapcsolatban élnek. Sőt úgy érzi, hogy kockáztatja az üdvösségét, ha itt marad, vagy nem változtatja meg az élethelyzetét. Így, mint a köd a földre, úgy az ő lelkére is zavarodottság telepszik. Lelkileg nyugtalan lesz és kedvetlen.*

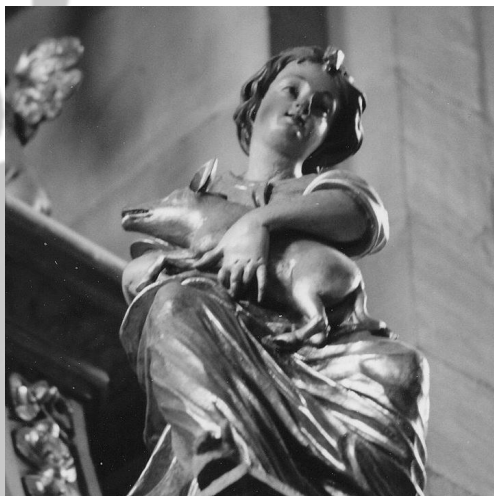
Nincs más gyógyszer, mint valakit gyorsan meglátogatni, minél messzebbre menni, vagy alvásba menekülni.”

Nézzük a többi hét bűnforrást! Hogyan működnek, és hogyan kell küzdeni ellenük?

Az első a mértéktelenség a fo-

gyasztásban, az evés és az ivás kényszere.

A sivatagi atyák szerint (mennyire ismerték a lelkeket!) a problémáinkat tömjük be étellel és itallal. A lélek szétszórtságának és a kíváncsiságnak következményei a zsíros ételek. Nagyon egyszerű ellenszert javasolnak: tartsuk be az étkezési időket. Ne tömjük meg a gyomrunkat, és ne legyünk ínycselek. Ilyen egyszerű és józan ajánlatuk van arra, miként lehet leküzdeni az evés vagy az ivás kényszerét.

A második ilyen bűnforrás vagy teher: a zabolátlanság a testiségben. A keresztény ember élete állandó szellemi harc a tisztaságért, az önmegtartóztatásért, a lustaság, tétlenség, kényszeres

unalom elkerüléséért. Küzdelem azok ellen a kényszerek és szokások ellen, amelyek ezt az egyiséget megtámadják, és szét akarják rombolni.

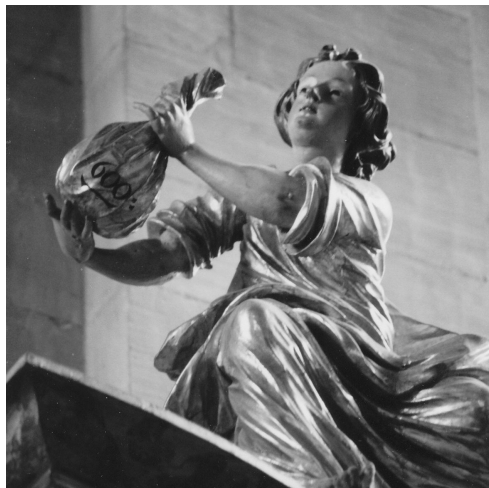
A zabolátlanság kényszere ellen azt ajánlják, gyakoroljuk magunkat naponta az elmélkedésben, hogy növekedjen az erőnk. De ezt a háborút csak Istennel lehetséges megnyerni. Természetesen, ha elbukom, akkor nem tehetem őt felelőssé mindenért.

A sivatagi atyák nyomán Cassianus ezt mondja: *„A nyugodt és visszahúzódozó élet segít. Gyógyítani kell a szívet, hogy ne érje állandóan új benyomás.”* Ha nem engeded meg, hogy állandóan újabb és újabb impulzusok érjenek (például a filmekben keresztül), akkor eljuthatsz a lélek nyugalmaig, a belső biztonsáig. A szemlélődésben tiszta látást kap a lélek, és nem fullad bele a vágyaiba

A harmadik nagy kényszer a birtoklási vágy, a pénz utáni sóvárgás. Ez a démon is kívülről tör ránk. A szív rendetlensége beengedi, és ha bensővé válik, akkor mindennél veszélyesebb lesz. Cassianus szerint: *„Kipusztíthatatlan gyújtóanyag a lélekben. Mi-*

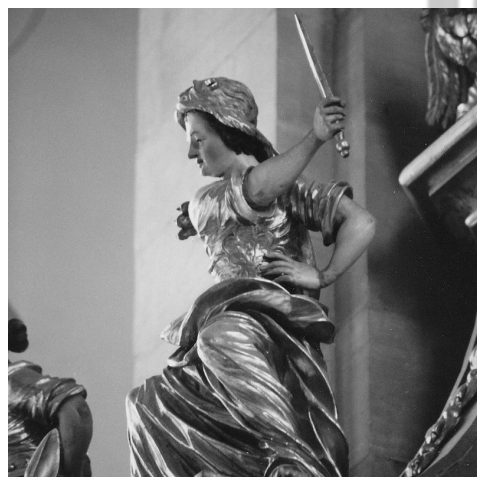
nél több a pénz, annál több a gond, és annál nagyobb a pénz utáni sóvárgás. Ahol az arany fontos, ott burjánzik a hazugság, az esküszegés és a hűtlenség.”

Ellenszernek azt ajánlja, hogy gyökerében győzzük le a bajt. Nemcsak az eredményét, hanem a hajlamot is, a gondviselésbe vetett bizalom és hit által. Senkin sem segít, ha nincs pénze, és ezzel esetleg még büszkélkedik is, közben pedig nagyon szeretné, hogy legyen. Ez még nem az a gyógyulás, ami után vágyakozunk.

A negyedik nagy kényszer a düh. Hatására a lélek minden érzékelőképessége megszűnik, mivel másokat teszünk felelőssé mindenért. Ennek sötétsége

megvakít akkor is, ha közben mosolygunk. Cassianus szerint egyetlen igazságos düh van a keresztény emberben, ez pedig a saját bűneink fölött érzett harag. Ellenszere: ne tegyük függővé lelki haladásunkat a többiektől. Nem az ő tökéletességüktől függ a mi erényünk, hanem a kitartásunktól, küzdelmünktől. A harag kimondható, de ne a másik fejére olvasd, hanem Istennel oszd meg! Egyedül az ő tökéletes szeretetének tüze égeti el a benned lévő dühöt. Mindenki más megsebződik tőle, egyedül Isten szeretete bírja ki. Nem fordítja elled, hanem szeretetté formálja át önmagában és benned is. Mondd ki neki nyugodtan!

Az ötödik kényszer a rezignáció, a borúlátás, a depresszió.

Ami érvényes a haragra, az érvényes a morgásra is. Amikor nem az történik, amit szerettünk volna, akkor a szomorúság beborítja egész életünket. Az atyák szerint kétféle szomorúság van: az egyik gyógyító, a másik pedig beteggét tesz. Amikor saját bűneink miatt vagyunk azok, és bűnbánatot tartunk, az gyógyító. Ilyenkor csak meg kell vallani: „Istenem, bocsáss meg! Köszönöm, hogy szeretsz. Köszönöm, hogy bennem élsz.” A bűnöd miatti szomorúság, ami bűnbánatra indít, nagyon gyógyító.

Amikor bűnt követél el, akkor Isten, a Szentháromság Istene nem ment ki a szívedből. Ha tudtad volna, hogy ott van, és kapcsolatban maradtál volna vele,

nem követted volna el. A gyógyító büntudat által, ami bűnbánatot eredményez, az ember megérti, hogy egyáltalán nem különb a másiktól, megbocsátó, irgalmas és alázatos lesz.

A hamis büntudat viszont beteggét tesz, mert nem Istenhez visz, hanem önsajnálathoz és önbíráskodáshoz. Követelőző, zsarnoki depresszió kíséri, ami aláássa az imaéletet is. Ennek következtében az ember kedvetlen, türelmetlen, kegyetlen, terméketlen és kétségbeesett lesz.

A hatodik bűnforrás az akédia, amiről részletesen volt szó.

A hetedik a dicsőségvágy, az emberek tetszésének keresése. Általában nem tudatosul bennünk, hogy milyen hiúak vagyunk, és mennyire dolgozik bennünk a dicsőségvágy. Egyetlen tettünk sem lehet olyan önzetlen, hogy föl ne ébreszthetné a hiúságunkat. Nem tudunk olyan önzetlenül viselkedni, hogy abból ne lehetne dicsvágy. Cassianus szerint nagyon nyakas kényszer. Amikor legyőzzük, mindig keményebbé válik. A gonosz gyakran a saját fegyverével győzi le a Krisztuskövetőt, aki nagyon törekszik az erényekre, és amikor sikerül

neki, elbízza magát.

Ez nem azt jelenti, hogy ne harcolj, hanem azt, hogy egyedül Istené a dicsőség. Egyedül ő az, akiben győzhetsz. Azért tudsz harcolni, mert a Szentháromság benned él, és az ő ereje, az ő Szentlelke van benned.

Nagyon egyszerű gyógyszert ajánl Cassianus. Ne az emberek tekintetétől függjünk! Mindent kerüljünk, ami érdekessé tesz bennünket mások szemében, és akkor nem kap teret a hiúság. Az Isten megbecstelenítése, amikor valamit, amit Isten miatt kell megtennünk (lásd erények), azért tesszük, hogy az embereknek tetsszünk vele.

Az utolsó kényszer a gőg, amikor másoknál többre tartjuk

vagy leértékeljük magunkat.

A sivatagi atyák szerint a legveszélyesebb, a legkegyetlenebb vadállat, ami újra és újra támad. Ez eredményezi a Krisztusköve-tőben a legnagyobb bukást. Semmilyen testi szenvedés, szívbéli megrázkódtatás nem hoz igazi győzelmet a gőggel szemben. Vele szemben Isten nélkül tehetetlenek vagyunk. Ellenszere az alázat, amikor olyannak fogadjuk el és szeretjük magunkat, amilyenek vagyunk. Ez Isten felé hálában nyilvánul meg, az emberek felé pedig egyszerű szolgálatokban. Imában az alázatot, a bűnbánatot a hála által lehet megélni. *„Istenem, bocsáss meg nekem!”* és *„Köszönöm, hogy itt vagy, köszönöm, hogy szeretsz.”* A valóság az, hogy mindannyian bűnösök vagyunk, irgalomra szorulunk, és ezért gyakorolnunk kell a bűnbánatot és a hálát. Minél közelebb kerülünk Istenhez, annál nagyobb lesz bennünk a világosság. Minél nagyobb lesz a világosság, annál inkább betölti a hála a szívünket, és őszinte bűnbánatot tudunk tartani. Ezek az öröm forrásai számunkra.

De nem elég az ima, meg kell nyilvánulnia tetteinkben is az alázatnak. Nem nagyszerű, rendkí-

vüli cselekedetekben, hanem a hétköznapi felebaráti szolgálatban. A testvéreid iránti egysze-rű, örömteli szolgálatodban.

Hogyan maradhatunk Istennel mély, személyes szeretetkapcsolatban? Az ima és a munka egysége által, ami megment bennünket a nyüzsgéstől, a hajszoltságtól, és meghozza a lélek nyugalmát. Az önként vállalt szolgálatok és az ima gyakorlása által.

*

Az adventi felkészülés szép eszköze az adventi koszorú és a gyertyagyújtás a családban.

a.) Az adventi koszorú négy gyertyája advent négy vasárnapját jelzi. Advent első vasárnapján az első, lila gyertyát gyújtjuk, második vasárnapján a második lilát, a harmadikon a rózsaszínűt és a negyediken az utolsó lilát. A koszorúgyújtás ünnepe lehet családuknak (lehetőleg szombaton vagy vasárnap), vagy akár minden este (ahogyan sok keresztény családban szokás).

b.) Az adventi koszorú jelentése: A meggyulladó gyertyák növekvő fénye jelzi, hogy kará-

csonyhoz közeledve múlik a bűn sötétsége és nő a fény. S karácsonykor eljön maga a FÉNY = JÉZUS KRISZTUS. *(A kérdés: vajon szeretetünk tettei által bennünk, köztünk is nő-e a fény?)*

A fenyő örökzöld levelei emlékeztetnek Jézus halált legyőző örök szeretetére.

*

Váci Mihály: Valami nincs sehol

Süvítnek napjaink, a forró sortüzek,
– valamit mindennap elmulasztunk.
Robotolunk lélekszakadva, jóttevőn,
– s valamit minden tettben
elmulasztunk.
Áldozódunk a szerelemben egy
életen át,
– s valamit minden csókban
elmulasztunk.
Mert valami hiányzik minden
ölelésből,
– minden csókból hiányzik valami.
Hiába alkotjuk meg s vívunk érte
naponta,
– minden szerelemből hiányzik
valami.
Hiába verekszünk érte halálig: – ha
miénk is,
– a boldogságból hiányzik valami.
Jóllakhatsz fuldoklásig a
gyönyörökkel,
– az életedből hiányzik valami.
Hiába vágysz az emberi teljességre,
– mert az emberből hiányzik valami.

Hiába reménykedsz a megváltó
Egészenben,
– mert az Egészből hiányzik valami.

A Mindenségből hiányzik egy csillag,
– a Mindenségből hiányzik valami.
A Világból hiányzik a mi világunk,
– a Világból hiányzik valami.

Az égboltról hiányzik egy sugár,
– felőlünk hiányzik valami.

A Földből hiányzik egy talpalatnyi
föld,

– talpunk alól hiányzik valami.

Pedig így szólt az ígéret a múltból:

– „Valahol! Valamikor! Valami!”

Hitték a bölcsek, hitték a hívők,
– mióta élünk, e hitetést hallani.

De már reánk tört a tudás: – Valami
nincs sehol!

– s a mi dolgunk ezt bevallani,
s keresni azt, amit már nem szabad
senkinek elmulasztani.

Újra kell kezdeni mindent,

– minden szót újra kimondani.

Újra kezdeni minden ölelést,

– minden szerelmet újra kibontani.

Újra kezdeni minden művet és
minden életet,

– kezünket mindenkinek újra
odanyújtani.

Újra kezdeni mindent e világon,
– megteremteni, ami nincs sehol,
de itt van mindnyájunkban mégis,
belőlünk sürgetve dalol,
újra hiteti, hogy eljön
valami, valamikor, valahol...

Rend a szekrényben, rend a lélekben!

A szekrényeidben kész káosz uralkodik? Ha kipakolnád az összes ruhádat, rengeteg olyan holmit találnál, amiről már el is feledkeztél? Némelyiken még a címke is rajta van? Az életed is pont olyan zavaros, mint a környezeted? Akkor ideje rendet tenni!

Nagy a fejetlenség az életedben, szétszórt vagy, soha nem találsz semmit? Képtelen vagy sokáig egy dologra koncentrálni? Lekésed a határidőket, megfeledekezel fontos dátumokról? Merd kimondani: a káosz eluralta az életedet. Nincs más mód, rendbe kell tenned, s először a külsőségekkel kell kezdened. Előbb magad körül kell megtisztítanod (szó szerint) a környezetedet, s meglátod, a lelki folyamatok már maguktól elindulnak.

A rendrakást kezd azzal, hogy szétválogatod a felgyülemlett holmijaidat. Tedd félre azokat a dolgokat, amelyekre mindenképpen szükséged van, s gyűjtsd külön azokat, amiket ki akarsz dobni, de még jobb, ha elajándékozod őket a rászorulóknak vagy a barátaidnak, akiknek eddig fájt a foguk egy-két tárgyra, ami a tiéd volt. A maradék javaidat kell rendszerezned.

Ha a környezeted rendetlen, akkor a zűrzavart fogod magadhoz vonzani, hiszen mindennek meg van a maga rezgése, amivel te is kapcsolatba kerülsz. A személyedhez kötődő tárgyak pedig végképp hatással vannak rád és az érzelmeidre. Ha nincsenek rendben, te sem leszel rendben – ez ennyire egyszerű.

Ha a rengeteg mütyürből van elegendő, ami csak a port fogja, nem kell a polcaidon tárolnod. Beteheted őket szép dobozokba, így megúszod a rendszeres törölgetést, arról nem is beszélve, hogy sokkal időtállóbbak maradnak. Akkor veszed elő őket, amikor csak akarod!

Végezetül pedig ne felejtse el: azzal, hogy a régi, megunt, nem használt dolgaidnak kiteszed a szűrét, helyet csinálsz azoknak az új dolgoknak, amelyek újra fel fognak dobni! Mihelyt eltűnik az, ami az útját állta az új bevonzásának, eltűnik az elégedetlenkedés érzése is, ami addig úrrá volt rajtad!

Simone Weil:

Iskolai tanulás és Istenszeretet

I. rész

A tanulás keresztény fogalma lényegében megegyezik az imádságával: figyelünk kell.

Amennyire csak képesek vagyunk, minden figyelmünket Istenre kell irányítanunk. Az ima minősége sokban függ a figyelem nagyságától. A szív melege ezt nem pótolhatja.

Csak a legteljesebb figyelem lép kapcsolatba Istennel, amikor az ima eléggé erős és tiszta ahhoz, hogy egy ilyen kapcsolat létrejöhessen: de minden figyelemnek Isten felé kell irányulnia. Az iskolai feladatok természetesen a figyelem alsóbb rétegét fejlesztik. Mégis, ezek a feladatok igen eredményesek lehetnek a figyelem képességének növelésében, amely azután az ima perceiben rendelkezésre áll, ha valóban ezért és csakis ezért a célért végezzük.

A tanulás igazi és szinte egyetlen célja, ha manapság ez feledésbe merült is, **éppen a figyelem képességének növelése.** Az iskolai gyakorlatok túlnyomó részének megvan a maga sajátos célja, de ez a cél csak másodlagos. Minden gyakorlat, amely a figyelem képességét fejleszti, éppen ezért, majdnem egyformán értékes.

Az a középiskolás, az az egyetemista, aki szereti Istent, sohasem mondhatja: „*Szeretem a matematikát*”, „*szeretem a franciát*”, „*szeretem a görögöt*”. Meg kell tanulnia csak azért szeretni mindezeket, mert növelik figyelőképességünket, mely, ha Istenre irányul, maga az imádság lényege.

Ha semmi természetes képességünk és hajlamunk sincs a mértanhoz, ez még nem akadályoz meg abban, hogy keresve egy probléma megoldását vagy tanulmányozva egy bizonyítást, fejlesszük figyelőképességünket. Sőt, ez szinte kedvező körülmény.

Jóformán alig számít, hogy sikerül-e megtalálnom a megoldást vagy megfogalmaznom a bizonyítást. Bár nagyon akarnunk kell, hogy sikerüljön, igazában az odafigyelésre fordított energia semmilyen körülmények között nem vész kárba. Mindig eredményes lesz lelkileg és ebből következően még az értelem alsóbb rétegeiben is, mert mindenfajta szellemi fény megvilágítja az értelmet.

Ha igazi figyelemmel keressük egy mértani feladat megoldását, és egy óra múlva ott vagyunk, ahol elkezdünk – mégis haladtunk ennek az órának minden percében egy más, titokzatos dimenzióban. Anélkül, hogy éreznénk, anélkül, hogy tudnánk, ez a látásra eredménytelen és meddő erő kifejtés egy kicsit több fényt keltett lelkünkben.

Később, majd egy nap meg fogjuk látni gyümölcsét az imában. Kétségtelenül meglátjuk és megtaláljuk az értelem egy másik síkján is, lehet, hogy a matematikától teljesen idegen területen. Aki átélte ezt a haszontalannak látszó erőfeszítést, egyszer talán éppen ennek az erő kifejtésnek gyümölcséként hirtelen és közvetlenül képes lesz megragadni Racine egyik versének a szépségét. **Hogy azonban ennek a figyelemmegfeszítésnek a gyümölcsét meg fogja tapasztalni az imában, az biztos, ehhez nem fér kétség.**

Ez a fajta bizonyosság megtapasztalható. Ha viszont nem hiszünk ebben a bizonyosságban, mielőtt megtapasztaltuk volna, vagy legalábbis nem viselkedünk úgy, mintha hinnénk benne, sose lesz meg a tapasztalatunk, mely ehhez a bizonyossághoz vezet. Egyfajta ellentmondásba ütközünk itt. Bizonyos szinten túl mindenféle ismeret hasznos a lelki előrehaladáshoz. Ha ezt nem fogadjuk el, mint magatartásbeli szabályt mielőtt kipróbálnánk, **ha nem leszünk hűségesek** ehhez a szabályhoz **hosszú ideig pusztán a hit által**, mely kezdetben homályos és sötét, **akkor sohasem alakul át bizonyossággá.** A hit tehát nélkülözhetetlen feltétel.

Ennek a hitnek a legjobb támasza az az igazság, hogy ha

Atyánktól kenyeret kérünk, nem fog nekünk kenyér helyett követ adni. Minden kifejezetten valóságos hiten kívül is, valahányszor az ember megfeszíti figyelmét egyedül azért, hogy képes legyen az igazságot jobban megragadni, elnyeri ezt a legnagyobb bizonyosságot még akkor is, ha erő kifejtése nem terem látható gyümölcsöt. Egy eszkimó mese így mondja el a világosság eredetét: *„A holló az örök éjszakában nem talált táplálékot. Vágyott a világosság után, és a világosság hirtelen beragyogta a földet.”* Ha van igazi vágy, és ha a vágy tárgya a világosság, akkor a világosság utáni vágy meg is teremti a világosságot. Valóban van vágy, ha van igazi erőfeszítés. Akkor vágyunk valóban a vilgosságra, ha nincsen semmi más motiváció. Még ha évek hosszú során át a figyelem erőfeszítése látszólag nem is hozna eredményt, egy nap ennek az erőfeszítésnek pontosan megfelelő arányban a világosság

előnti lelkünket. Minden erő kifejtés egy darab aranyat vet abba a kincstárba, amelyet semmi a világon nem tud elragadni tőlünk.

Az arsi plébános hosszú és keserves éveken át hasztalanul igyekezett megtanulni latinul, de ez az erő kifejtés meghozta csodálatos gyümölcseit a szellemek megkülönböztetésének rendkívüli adományában, amely által a gyónó szavai vagy néma hallgatása mögött magát a lelket ismerte meg.

Tanulni kell tehát anélkül, hogy jó jegyeket vagy sikeres vizsgákat vagy bármiféle iskolai eredményt akarnánk elérni. Tanulni kell minden természetes hajlam és alkalmasság figyelembe vétele nélkül. Minden gyakorlatba teljesen beleadva magunkat, abban a meggyőződésben, hogy ez által neveljük figyelmünket, amely az imádság lényege. Ez a becsület, igazi akarat szükségképpen erőfeszítéssel jár, de ezen a közvetlen célon keresztül a mélysegés odafigyelésnek csak egyetlen végső célja lehet, hogy növelje magát a figyelőképességet imádságunk fejlődése érdekében. Úgy, mint amikor papírra rajzoljuk betűinket, nem a betű formája, hanem a közölni való gondolat miatt.

A tanulás lelki hasznosságának első feltétele ez: ezt a figyelmet kell belevinni a tanulásba és minden mást kizárni. Második feltétele abban áll, hogy **szigorúan szembe kell néznünk** iskolai gyakorlatainkban elkövetett **hibá-**

inkkal, középszerűségünkkel, és hosszasan elmélkedve kutatnunk kell okukat. **Ne keressünk mentséget,** ne hanyagoljuk el egyik hibát sem, ne eresszük el fülünk mellett tanárunk egyetlen javítását sem, és próbáljuk megtalálni mindegyik hiba forrását! Nagy a kísértés persze, hogy átszaladjunk egy kijavított dolgozaton, és ha rosszul sikerült, egy ferde pillantást vetve rá azonnal elrejtjük. Mikor látjuk, hogy nem haladunk, semmi sem fontosabb az iskolai tanulmányokban, mint éppen ez: nem szabad irtózni attól, hogy figyelmesen szembenézzünk az elkövetett hibákkal és a tanárok javításával.

Főleg az **alázatosság erényét szerezhetjük így meg,** amely mérhetetlenül értékesebb kincs minden iskolai előrehaladásnál. Az ebben elkövetett butaságaink szemlélése sokkal hasznosabb lehet, mint bűneinké. A büntudat azt az érzelmet kelti bennünk, hogy rosszak vagyunk, és egyfajta gőg megtalálja ebben a számítását, de amikor rá vagyunk kényszerítve, hogy testi és lelki szemekkel iskolai dolgozatunk ostoba hibáit nézzük, kényszerítő evidenciával érezzük, hogy középszerűek vagyunk. Nincs ismeret, mely ennél kíváncsiabb! Ha egész lelkünkkel eljutunk ennek az igazságnak felismerésére, akkor biztosan helyes úton vagyunk.

Ha ezt a két feltételt tökéletesen teljesítjük, tanulmányaikkal kétségkívül az életszentség felé haladunk, ugyanolyan biztosan, mint

minden más odavezető úton.

Hogy a második feltételt teljesítsük, elég azt egész egyszerűen akarnunk, de nem így van az elsővel: hogy figyelni tudjunk valóban, tudnunk kell a módját, **meg kell tanulnunk „figyelni”!** Gyakran összekeverjük a figyelmet egyfajta izommunkával. Ha azt mondja a tanár a diákoknak: „*Most nagyon figyeljetek!*” – látni lehet, hogyan ráncolják homlokuikat, visszatartják lélegzetüket, megfeszítik izmaikat.

Sokszor fejtünk ki hasonló izommunkát tanulmányaink folyamán. Minthogy elfáradtunk, azt hisszük, dolgoztunk. Ez a látszat. A fáradságnak semmi köze a munkához. A munka hasznos erő kifejtés, akár fáradságos, akár nem. Az előbb említett izommunka a tanulásban teljesen haszontalan, még ha jó szándékkal tesszük, akkor is. Ez a jóakarát, amivel a pokolba vezető út ki van kövezve. Az ilyen tanulás iskolai szempontból, jegyek és vizsgák szempontjából néha lehet eredményes, de az eredmény, az erő kifejtés ellenére, a természetes adottságok miatt született meg. Az ilyen tanulás azonban mindig haszontalan.

Az olyan akarát, mely a fogakat összeszorítja, mely szenved is, ha kell, fontos lehet a kézimunkát tanuló inas esetében, de haszontalan – minden közhiedelem ellenére – a tanulmányokban. Az értelmet csak a vágy vezérelheti. Hogy megszülessék a vágy, kell, hogy legyen gyönyör és öröm. **Az értelem csak az örömben**

terem gyümölcsöt. Az öröm a tanulásban ugyanolyan fontos, mint a légzés futás közben. Ahol ez hiányzik, nincs tanuló, csak annak az inasnak nevetséges karikatúrája, aki az inasévek végén egyszerűen nem ismeri szakmáját.

A vágnak ez a tanulmányokban betöltött szerepe teszi lehetővé, hogy a tanulásból lelki életre való felkészülés legyen. Maga a vágy, ha egyszer Istenre irányul, az egyedüli erő lesz, amely képes hozzá felemelni a lelket. Vagy, helyesebben, **maga Isten fogja megragadni a lelket és felemelni,** mert csak a vágy kényszerítheti Istent, hogy leszálljon. Ő csak azokhoz jön el, akik kérik, hogy jöjjön, és akik gyakran, hosszan és hevesen kérik. Nem tudja megállni, hogy ne ereszkedjen le hozzájuk.

fordította: Barsi Balázs ofm

A bizalom pedagógiája a vezetésben

A nyár végi, Mátraverebély - Szentkúti intézményvezetői lelki gyakorlaton ismerhettük meg **Pécsi Rita** egyetemi tanárt, a „Bizalom Pedagógiájának nagykövetét”. Előadása sokunkra oly mély hatást gyakorolt, hogy evidenciaként fogalmazódott meg bennünk: „erre a látásmódra szükségünk van, ennek a találkozásnak folytatódnia – mélyülnie kell!”

A folytatásra, a régóta tervezett továbbképzés, a „Pedagógus kovászoló” keretében nyílt lehetőség. Pécsi Rita segítségével az érzelmi intelligencia fejlesztésének új lehetőségeivel ismerkedtünk az elmúlt hónapokban. Az előadások után kiscsoportokban dolgoztuk fel a hallottakat. Iskoláinkból és óvodáinkból közel ötvenen vesznek részt ebben a 40 órás „akkreditált” programban, amelyet a következő években minden pedagógussal szeretnénk megismertetni.

Az elhangzott előadások témái:

- okt. 7. Társas intelligenciával vezetni
- okt. 28. Motiváció, kritika és értékelés
- nov.18. Bizalom a vezetésben, Tekintély? Manapság? Irányítás, fegyelmezés és szabadság
- nov. 19. A Gondviselő Erő a vezetésben - atyaként vezetni"

Társas intelligenciával vezetni

Az előadás arról szólt, hogy mennyire fontosak a kapcsolatok és azok minősége a vezetésben; arra inspirált, hogy gondoljuk át, hogyan kapcsolódunk egymáshoz.

Vázlatpontok:

- *figyeljünk egymásra*
- *amit a vezető sugall, az fog elterjedni a munkatársak között ("mintakövetés")*
- *az értekezletek fontossága, a hangadókval való bánásmód*
- *a csoportszinkron jelentősége („közös élmény” annak van ereje, amit együtt élünk át)*
- *az empátia jelentősége*
- *az „átkeretezés technikája”: a jó dolgok kiemelése; a pozitív oldalát is keressük meg egy-egy történésnek; az adott helyzetet nézzük meg más szemszögből, a másik ember oldaláról*
- *„nevén nevezni” a problémát*
- *„te-ként” kezelni a másik embert és nem „az-ként”; akit „te-ként” kezelnek, jobban is teljesít*
- *a kapcsolati elutasítás, a kritika az agyban ugyanoda esik, ahová a fizikai bántalmazás*
- *mérgező és építő kapcsolatok*
- *a humor szerepe*
- **jelen lenni a munkatársak között!!!** *Egymáshoz kapcsolódásra vagyunk meghívva. Odaadni magunkból, ami van. Előhozni a jót. A vezető akkor jó, ha a munkatársaiból képes előhozni a jót (szabadságban, őszinteségben, örömben, testvéreként)*

